

ห้องสมุดงานวิจัย สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ



242424

การสร้างอัตลักษณ์ทางเพศในแบบหญิงรักหญิง: ตามชีวิตที่แตกต่างหลากหลาย
ของกลุ่มแรงงานหญิงในนิคมอุตสาหกรรมภาคเหนือ จังหวัดลำพูน

รพีพร ไชยสังการ

ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาการพัฒนาสังคม

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
ธันวาคม 2553



การสร้างอัตลักษณ์ทางเพศในแบบหญิงรักหญิง: ฉากชีวิตที่แตกต่างหลากหลาย
ของกลุ่มแรงงานหญิงในนิคมอุตสาหกรรมภาคเหนือ จังหวัดลำพูน

รัชนิชา ไชยลังการ

วิทยานิพนธ์นี้เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัยเพื่อเป็นส่วนหนึ่ง
ของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญา
ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาการพัฒนาสังคม



บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
ธันวาคม 2553

การสร้างอัตลักษณ์ทางเพศในแบบหญิงรักหญิง: ฉากชีวิตที่แตกต่างหลากหลาย
ของกลุ่มแรงงานหญิงในนิคมอุตสาหกรรมภาคเหนือ จังหวัดลำพูน

รัชนิชา ไชยลังการ

วิทยานิพนธ์นี้ได้รับการพิจารณาอนุมัติให้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาการพัฒนาสังคม

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

คณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

.....ประธานกรรมการ
อาจารย์ ดร.อภิญา เฟื่องฟูสกุล

.....อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก
อาจารย์ ดร.อภิญา เฟื่องฟูสกุล

.....กรรมการ
อาจารย์ ดร.อรัญญา ศิริผล

.....อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม
อาจารย์ ดร.อรัญญา ศิริผล

.....กรรมการ
รองศาสตราจารย์ ดร.นงเยาว์ เนาวรัตน์

.....กรรมการ
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เสาวลักษณ์ ขาขทวีป

28 ธันวาคม 2553

© ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยเชียงใหม่

กิตติกรรมประกาศ

การทำวิทยานิพนธ์เล่มนี้มีจุดเริ่มต้นจากความสนใจเล็กน้อยใกล้ตัว และชีวิตประจำวันของจังหวัดที่ผู้เขียนได้ใช้ชีวิตตั้งแต่เกิดและเติบโตมาจนถึงทุกวันนี้ ผ่านเรื่องปรากฏการณ์ของบุคคลที่มีความหลากหลายทางเพศในนิคมอุตสาหกรรม เพื่ออยากจะสะท้อนการรับรู้หรือการเรียนรู้เรื่องเพศของสังคมที่หลากหลายมากยิ่งขึ้น ในเมื่อธรรมชาติมิได้มีเพียงแม่พิมพ์แค่อย่างใดอย่างหนึ่งให้กับบุคคลในสังคม แต่ละบุคคลจึงมีความแตกต่างจากอีกบุคคลหนึ่งได้เสมอไม่ต่างจากเรื่องเพศ แม้วิทยานิพนธ์เล่มนี้จะมีได้สะท้อนความรู้สึกทุกแง่มุม ทุกประเด็นของบุคคลที่มีความหลากหลายทางเพศได้ทั้งหมด อีกทั้งอาจไม่ได้การันตีได้ว่าผู้เขียนมีความเก่งกาจกว่าคนทั่วไป แต่สิ่งที่รับประกันได้อย่างแน่นอนคือความอยากที่จะนำเสนอ ความอึด ความมุ่งมั่น และที่สำคัญคือกำลังใจและความช่วยเหลือจากคนรอบข้าง วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ก็คงมีอาจสำเร็จได้ด้วยดี หากปราศจากความช่วยเหลือและความกรุณาจากบุคคลหลายท่าน

บุคคลท่านแรกที่คุณศึกษาซึ่งเป็นอย่างยิ่งคือ อาจารย์ดร. อภิญา เพ็ญฟูสกุล อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ผู้ศึกษาซึ่งใจอย่างยิ่งที่ท่านได้ตกลงมาเป็นที่ปรึกษาให้กับวิทยานิพนธ์เรื่องนี้โดยไม่คาดคิดมาก่อน ตลอดจนความอดทนสั่งสอน แลกเปลี่ยนความคิดทั้งในด้านทฤษฎีและมุมมองเกี่ยวกับการรับรู้ของอัตลักษณ์ของคน และที่สำคัญท่านเป็นผู้ที่อดทนต่อการฝึกฝนทักษะการเขียนให้ลูกศิษย์คนนี้ให้มีพัฒนาการด้านทักษะเขียนที่ดีขึ้นจากเดิมมาก สิ่งที่คุณแนะนำไม่ได้ช่วยแค่การทำวิทยานิพนธ์ หากเป็นประโยชน์อย่างมากต่อแง่มุมใหม่ๆ ในการใช้ชีวิต การมองคน การเขียนหนังสือและการมองโลกมุมที่ต่างไปจากเดิมของผู้ศึกษาเองด้วย

ผู้ศึกษาขอขอบคุณในน้ำใจของพี่น้องกลุ่มแรงงานในโรงงานนิคมลำพูนทั้ง 2 โรงงานที่ให้ข้อมูลในการทำวิจัยมาโดยตลอดอย่างเต็มใจ การให้ทำกิจกรรมต่างๆ ในโรงงาน ในกลุ่มและการร่วมงาน ช่วยเหลือ อีกทั้งสอนประสบการณ์ของการใช้ชีวิตในแบบสาวโรงงาน สิ่งเหล่านี้เป็นส่วนสำคัญที่ได้สร้างโลกอีกใบหนึ่ง ที่ผู้ศึกษาไม่เคยคิดเลยว่ายังจะได้สัมผัสหากมิได้เลือกทำวิทยานิพนธ์เรื่องนี้

ขอขอบคุณอาจารย์ ดร. อรัญญา ศิริผล ที่ช่วยมาเป็นอาจารย์ที่ปรึกษาร่วมในระยะหลังๆ ให้ผู้ศึกษาได้เห็นมุมมองอีกด้านของการวิเคราะห์งานเขียน ให้มีมุมมองที่กว้างขวางมากยิ่งขึ้น รวมถึงรองศาสตราจารย์ ดร. นงเยาว์ เนาวรัตน์ และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. เสาวลักษณ์ ขายทวีป ที่ร่วมมาเป็นกรรมการสอบอาจารย์ทั้ง 2 ท่านได้มีส่วนเสริมมุมมองเรื่องของอัตลักษณ์แรงงาน ความสัมพันธ์ของระบบทุน และการผลิตที่เพิ่มเติมมา เพื่อเสริมให้วิทยานิพนธ์เล่มนี้มีความสมบูรณ์มากยิ่งขึ้น

ขอขอบคุณคณาจารย์ในสาขาวิชาการพัฒนทุกท่านที่ช่วยเปิดหูเปิดตาให้ผู้ศึกษาได้ออกมาจากโลกทัศน์ การมองโลก มองสังคม มองมนุษย์ ด้านเดียวที่เคยครอบอยู่ไม่ว่าจะเป็น อาจารย์ อานันท์ กาญจนพันธุ์ ต่อข้อคิดในการแนะนำวิธีการหาวิธีและการปรับสิ่งที่ศึกษามาใช้ในการทำงานภาคสนาม ขอขอบคุณท่านศาสตราจารย์ ดร. ยศ สันตสมบัติ ที่ช่วยชี้ทางสว่างในการ “ศึกษาเรื่องความเป็นเพศให้กระจ่างขึ้น” อาจารย์ได้เปิดมุมมองความสนใจเรื่องเพศแก่ผู้ศึกษาให้เห็นถึงศาสตร์ด้านหนึ่งที่มีความสำคัญต่อการสร้างความเข้าใจศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ การลอคอคติที่อันจะนำไปสู่การอยู่ร่วมกันอย่างสันติในสังคมพหุวัฒนธรรม ขอขอบคุณ อาจารย์ไพโรจน์ คงทวีศักดิ์ ที่ได้ถามความห่วงใยทั้งเรื่องเรียน เรื่องส่วนตัว เรื่องสุขภาพระหว่างการศึกษาเสมอมา

ขอบคุณพี่ชั้น (พี่อณัญญา) ที่เปรียบเป็นคังนางฟ้าของนักศึกษาพัฒนาสังคมทุกคน สำหรับความทุ่มเท ทั้งคอยใส่ใจทวงงาน โทรหาแจ้งข่าวสารเรื่องการศึกษา การทำเอกสารเกี่ยวกับการเรียน การสอบ คุณพี่ชั้นจึงเปรียบเสมือนนางฟ้าผู้ที่เป็นที่พึ่งให้กับนักศึกษาสาขาพัฒนาสังคมได้อยู่เสมอ ที่สำคัญถ้าใครสักคนจะผลิตงานที่สร้างสรรค์ขึ้นมาสักชิ้นหนึ่ง แต่การมีความอยาก ความทะเยอทะยานเพียงอย่างเดียวคงไม่เพียงพอ แต่มันจะต้องมีความมุ่งมั่นมาปรารถนาหนทางที่สร้างกำลังใจ และมีมิตรภาพที่คอยโอบอุ้ม ขอขอบคุณเพื่อนร่วมรุ่นหลากหลายช่วงวัยและอายุรุ่น 49 ปอโทพัฒนาทุกคนไม่ว่าจะเป็นผู้อาวุโสดังเช่น ชิสเตอร์เสาร์ พี่ต๊อ ก พี่แปง พี่อ้อม พี่อม พี่แจจ ที่ทำให้น้องได้เข้าใจชีวิตหลาย ๆ ด้านที่ไม่เฉพาะเพียงเรื่องเรียน หากแต่มีมุมมองเรื่องการใช้ชีวิตของผู้ที่อาบนำร้อนมาก่อนมาให้ ทำให้น้องคนนี้ได้เปิดโลกทัศน์ในการใช้ชีวิตในสังคมมากยิ่งขึ้น ขอขอบคุณเพื่อนร่วมรุ่นเดียวกันไม่ว่าจะเป็น แพนง คู่รักกึ่งและบอย ที่คอยร่วมวงกันเสวนากันได้ตลอดทุกครั้งที่ได้พบปะสังสรรค์กันทั้งในเวลาเรียนและนอกเวลาเรียน รวมถึงความช่วยเหลือ การเสริมแนวคิดการเรียน มุมมองชีวิต และการกิจกรรมสันตนาการต่าง ๆ อย่างสม่ำเสมอที่มีร่วมกันมา นับว่าเป็นความทรงจำที่ดี อันมิสามารถหาซื้อได้จากที่ไหนนอกจากหัวใจแลกลใจเท่านั้น การสร้างประสบการณ์ต่อการใช้ชีวิตในฐานะมิตรภาพเหล่านี้ทำให้ผู้เขียนพบว่าบางครั้งจุดหมายกลับไม่ใช่เรื่องสำคัญ เพราะระหว่างการเดินทางนั้นมันกลับมีเรื่องราวมากมายที่ชวนให้ดักดวงความสุขเอาไว้

ขอบคุณพี่เล็ก จันทลักษณ์ รักษาอยู่ นักเขียนนิยายและบทความเกี่ยวกับประเด็นของผู้ที่มีความหลากหลายทางเพศในสังคมที่ผู้เขียนแอบชื่นชมมานาน สำหรับความโชคคิที่ได้มีโอกาสรู้จักกันผ่าน facebook การคอยแลกเปลี่ยนประสบการณ์ หัวข้อสนทนาเกี่ยวกับประเด็นเรื่องความเป็นเพศอย่างสม่ำเสมอ ได้นำพาให้ผู้เขียนได้เข้าไปรู้จักประสบการณ์ของการเข้าร่วมในกิจกรรมต่าง ๆ ของกลุ่มเครือข่ายบุคคลผู้มีความหลากหลายทางเพศของประเทศไทย(LGBT)หลากหลาย

องค์กร อันนับเป็นประสบการณ์ชีวิตที่สำคัญอย่างหนึ่งของนักศึกษา อีกทั้งได้เปิดโลกทัศน์ใหม่ ๆ ให้แก่นักศึกษาได้นำมาปรับใช้ในการเขียนวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ได้เป็นอย่างดี

ในท้ายที่สุดตลอดชีวิตที่ผ่านมาจนถึงวันนี้ไม่รู้ว่าในหนึ่งชีวิตเราทำสิ่งที่ไร้สาระไปกี่ครั้ง กี่ครั้ง และใช้ชีวิตมีสาระไปกี่หน แต่สิ่งหนึ่งที่ยังสัมผัสได้ขณะนี้คือผู้เขียนรู้สึกดีมากเหลือเกิน ที่มีโอกาสดีที่สุดในชีวิตที่ได้รู้จักเพื่อนผู้ร่วมชีวิตกับนักศึกษานาวาด อันเป็นผู้ที่เลือกที่จะคอยอยู่เคียงข้างให้กำลังใจยามที่ถอดใจต่อการเรียน การเปิดมุมมองงานเขียนที่กว้างออกไป การปลอมตัวลงสนามร่วมกัน และการให้กำลังใจเมื่อท้อหรือถึงทางตันในหลาย ๆ ด้านของชีวิต

สุดท้ายผู้ศึกษารู้สึกดีมากเหลือเกินที่มีโอกาสที่ดีที่สุดในชีวิตได้รู้ร่วมใช้สายเลือดกับบุคคลทั้ง 2 ท่านนี้ คุณแม่สมถวิลและคุณยายบัวขาวที่คอยให้กำลังใจและเป็นแรงใจเวลาท้อถอย เหนื่อยอ่อน มีความเข้าใจให้นักศึกษาเสมอ จากการศึกษาปริญญาโทครั้งนี้ที่ผู้คนรอบข้างต่างเห็นว่ายาวนาน และดูทรมานบุพการีทั้ง 2 ท่านนี้เหลือเกิน ที่สำคัญแม้การศึกษาครั้งนี้จะใช้ระยะเวลานานแค่ไหนก็ตาม แต่ท่านทั้ง 2 ก็ไม่เคยปริปากบ่น และเข้าใจรวมถึงเชื่อมั่นในตัวนักศึกษาได้เลือกดำเนินชีวิตในสิ่งที่อยากเป็น รวมถึงให้โอกาส กำลังใจ กำลังทรัพย์ ต่อลูกและหลานคนนี้ได้ค้นหาเส้นทางชีวิตของตนเอง ไม่ว่าจะต้องใช้เวลารอนแรม หวัหกก้นขวิดอยู่นานแค่ไหน ขอขอบคุณที่สั่งสอนเลี้ยงดูและอยู่ด้วยกันมายาวนานไม่มีเหน็ดเหนื่อย จนทำให้เราได้รู้ว่าคนเราในหนึ่งชีวิตสามารถทวิคูณค่าให้ตัวเองได้อย่างไร ถึงแม้เราจะล้มแต่เราต้องลุกขึ้นมาสู้ใหม่ การมีท่านทั้ง 2 อยู่เคียงข้างจึงทำให้นักศึกษารู้สึกว่าท่านทั้ง 2 เกิดมาเพื่อเป็นทหารผู้ปกป้องชีวิตและหัวใจให้ผู้เขียนได้ตลอดไป

รัชนิชล ไชยลังการ

ชื่อเรื่องวิทยานิพนธ์ การสร้างอัตลักษณ์ทางเพศในแบบหญิงรักหญิง: ฉากชีวิตที่แตกต่างหลากหลาย
ของกลุ่มแรงงานหญิงในนิคมอุตสาหกรรมภาคเหนือ จังหวัดลำพูน

ผู้เขียน นางสาวรัชนิชา ไชยลังการ

ปริญญา ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต (การพัฒนาสังคม)

คณะกรรมการปริญญานิพนธ์

อาจารย์ ดร. อภิญญา เฟื่องฟูสกุล

อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก

อาจารย์ ดร. อรัญญา ศิริผล

อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม

บทคัดย่อ

242424

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ศึกษาการสร้างอัตลักษณ์ทางเพศในแบบหญิงรักหญิง ของกลุ่ม
แรงงานหญิงในนิคมอุตสาหกรรมภาคเหนือจังหวัดลำพูน โดยมีจุดประสงค์เพื่อศึกษาและวิเคราะห์
เกี่ยวกับการนำเสนอตัวตนของกลุ่ม “ทอม” ในการสร้างอัตลักษณ์ และการพัฒนาอัตลักษณ์ทางเพศ
ของตนขึ้นมา ภายใต้ความหลากหลายของบริบททางสังคมของโรงงานในนิคมอุตสาหกรรมที่เข้ามา
เปลี่ยนแปลงวิถีชีวิต และกลายเป็นพื้นที่สำคัญที่ตอบสนองต่อการสร้างอัตลักษณ์ทางเพศ ประเด็น
หลักของการศึกษาคือความเข้าใจเกี่ยวกับประสบการณ์ในการดำรงชีวิตของกลุ่ม “ทอม” การ
นิยามตนเองที่หลากหลาย การสร้างพื้นที่ การต่อสู้ต่อรองในเรื่องเพศ และการสร้างเกราะป้องกัน
ให้กับตนเองเพื่อให้มีที่ทางในสังคมมากขึ้น

จากการศึกษาจึงเปิดมุมมองของ ชีวิตทางสังคมของมนุษย์ในฐานะของ การเป็นผู้กระทำ
ในการประกอบสร้างอัตลักษณ์ทางสังคม หน่วยการวิเคราะห์จะศึกษา การใช้ภาษา การดำเนิน
ชีวิตประจำวัน การเข้าร่วมกิจกรรมต่างๆ ของโรงงาน ชีวิตการทำงาน การใช้ชีวิตคู่ การปะทะปะ
สานกับสังคมกระแสหลัก ตลอดจนการสร้างอัตลักษณ์หลากหลายแบบและค่านิยมเรื่องชีวิตคู่
หลากหลายแบบภายในกลุ่มพวกเขาเอง ผลจากการศึกษาพบว่าภายในวัฒนธรรมกลุ่มทอม-ดี มีการ
แบ่งกลุ่มย่อยๆ ที่มีอัตลักษณ์เฉพาะตนขึ้นมา อย่างไรก็ตามวัฒนธรรมกระแสหลักในกลุ่มทอม-ดีแม้
ด้านหนึ่งจะทำทลายสังคมกระแสหลัก แต่อีกด้านก็ซึมซับเอาค่านิยมของพวกเรียด่างเพศเข้ามาและ
สร้างความ “สุขชั่ว” แก่อัตลักษณ์ “แมน” ของทอมกระแสหลัก นอกจากนี้ยังมีกลุ่มอัตลักษณ์ทอม
ชายขอบ ที่มีความเป็นเพศเลือนไหลคลุมเครือมากกว่ากลุ่มกระแสหลักอีกด้วย การปะทะปะสาน
ของค่านิยมทางเพศทางเพศ และชีวิตคู่ในกลุ่มทอมเหล่านี้ทำให้เข้าใจปัญหาในกระบวนการ
ประกอบสร้างอัตลักษณ์ทางเลือกและเข้าใจจุดยืนของการเมืองเชิงวัฒนธรรมของพวกเขาได้ดีขึ้น

Thesis Title Lesbian Identity Construction: Different Life Styles of Female Workers
in Northern Region Industrial Estate Lamphun Province

Author Miss Ratchanechon Chailangka

Degree Master of Arts (Social Development)

Thesis Advisory Committee

Lecturer Dr. Apinya Fuengfusakul	Advisor
Lecturer Dr. Aranya Siriphon	Co-advisor

ABSTRACT

242424

This thesis studies the Lesbian Identity construction formation among female workers in industrial Estate Lamphun Province. The objective of study is the image projection of “Tomboy” groups, the process and development of their identity formation within the complex context of Industrial Estate. The rising context of urban life-style has changed their way of life and has become a crucial social space for Tom’s identity formation. The study also process on daily life experience of Toms, their different types of self-identification, the ways they open up their social space, bargaining process in gender aspect their strategies of self-defense.

This study perceives Tom an active agency and the units of analysis are the in-group language, daily-life activities in the factories, partners life-style, interaction with outside society, and their in-group categorization. The study find out that each sub-group category has is own specific Tom’s identity. However the dominant Tom culture, though challenging the outside society on the one hand, has accepted the dominant value of heterogeneous sexual relation on the other hand, and develop the “man” or “macho” identity to the extreme. Moreover, there in also a marginalized Tom identity whose gender characteristic in move fluid and ambiguous than that of the dominant Tom. The study of interactions between different gender values within there Tom groups will enhance our understanding of the problems they face within the process of alternative gender identity formation and also contribute to our understanding of their stance in gender cultural pacthesis.

สารบัญ

	หน้า
กิตติกรรมประกาศ	ก
บทคัดย่อภาษาไทย	ฅ
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	ช
สารบัญตาราง	฼
สารบัญภาพ	฼
บทที่ 1 บทนำ	1
1.1 ที่มาและความสำคัญของปัญหา	1
1.2 คำถามการวิจัย	7
1.3 วัตถุประสงค์การศึกษาวิจัย	7
1.4 ทบทวนวรรณกรรม และแนวคิด งานศึกษาที่เกี่ยวข้อง	7
1.4.1 เพศสภาวะ: ความเข้าใจเรื่องเพศที่เชื่อมโยงอยู่กับสภาวะที่มีความหลากหลายรวมทั้งงานศึกษาเกี่ยวกับเรื่องของการรักเพศเดียวกัน	8
1.4.2 เพศ: เรื่องของอัตลักษณ์และพื้นที่ในฐานะที่เป็นเงื่อนไขที่สัมพันธ์กับการนำไปสู่การก่อตัวทางเพศ	18
1.4.3 การศึกษาเกี่ยวกับกรอบค่านิยมในเรื่องเพศ ความเป็นเพศเพศวิถีและการศึกษาเกี่ยวกับกลุ่มรักเพศเดียวกันในสังคมไทย	29
1.5 กรอบแนวคิดและหน่วยการวิเคราะห์	40
1.6 ขอบเขตและวิธีวิจัย	46
1.6.1 หน่วยการวิเคราะห์	46
1.6.2 วิธีการเก็บข้อมูล	47
1.6.3 การวิเคราะห์ข้อมูล	47
1.6.4 พื้นที่วิจัย	48
1.7 ผลที่คาดว่าจะได้รับ	48
1.8 อธิบายคำ	49
19 เนื้อหาของวิทยานิพนธ์โดยสังเขป	49

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
บทที่ 2 บริบทของพื้นที่ สังคมหญิงรักหญิงที่ปรากฏขึ้นในสังคมไทย	52
2.1 เรื่องราว ผู้คน กับความเป็นลำพูนก่อนเกิดนิคมอุตสาหกรรม	59
2.2 วิถีชีวิตที่เปลี่ยนไปความเปลี่ยนแปลงครั้งยิ่งใหญ่ที่เกิดขึ้น ของชุมชนกับการเข้ามาของโรงงานนิคมอุตสาหกรรม	60
2.3 ความเป็นสังคมนิคมอุตสาหกรรม สภาพแวดล้อมในการเปลี่ยนผ่าน สู่กระบวนการกลายเป็นหญิงรักหญิง	68
บทที่ 3 กระบวนการก่อร่างสร้างอัตลักษณ์ “ทอมบอย” ในสังคมโรงงาน นิคมอุตสาหกรรมลำพูน	78
3.1 ทอมอัตลักษณ์เฉพาะของปัจเจกสภาพ: การขัดเกลาตัวตนและชีวิตทางสังคม	79
3.2 ทอมกับการขัดเกลาตัวตนและวัฒนธรรมทางภาษาในสังคมนิคมอุตสาหกรรม	99
บทที่ 4 พื้นที่กายภาพสู่การสร้างพื้นที่ทางสังคมของ “ทอมบอย” โรงงาน	105
4.1 โรงงานนิคมอุตสาหกรรม: ระบบการทำงานและสภาพแวดล้อม ในฐานะพื้นที่ทางสังคมของการดำเนินอัตลักษณ์ของ “ทอมบอย”	106
4.2 โรงงานนิคมอุตสาหกรรม: ในฐานะของพื้นที่กิจกรรมหนึ่งที่เปิด โอกาสให้อัตลักษณ์ “ทอมบอย” แสดงตัวตน	118
4.3 พื้นที่สาธารณะ: การปฏิสัมพันธ์ต่างๆของกลุ่มทอมบอยผ่านพื้นที่ สถานบันเทิงยามค่ำคืนและพื้นที่งานเฉลิมฉลองในงานบุญประเพณีต่างๆ	121
4.4 พื้นที่ชีวิตคู่ที่ออกแบบได้: โลกและห้วงของการดำเนินชีวิต ของคู่รักหญิงรักหญิง	123
4.4.1 รูปแบบการสร้างความสัมพันธ์ในแบบทอม-ดี้	126
4.4.2 การนิยามและการให้ความหมายค่านิยมในการจัดการวัฒนธรรมชีวิตคู่	130
4.4.3 ความสัมพันธ์ทางเพศและพฤติกรรมทางเพศในแบบหญิงรักหญิง	134
4.4.4 ความรับผิดชอบและการสร้างความสัมพันธ์ที่แน่นอนและมั่นคง	137

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
บทที่ 5 หญิงรักหญิง: การต่อรองเชิงอัตลักษณ์ในพื้นที่ต่าง ๆ	141
5.1 การต่อรองเชิงพื้นที่ในอาณาบริเวณสาธารณะ	141
5.1.1 ระบบโรงงาน: ในฐานะปฏิบัติการเชิงพื้นที่ของการดำเนินอัตลักษณ์	143
5.1.2 โรงงานนิคมอุตสาหกรรม: พื้นที่ในโรงงานของระบบ วัฒนธรรมกลุ่มเพื่อน	148
5.1.3 ครอบครัวและสังคมหมู่บ้านเดิม: การเปลี่ยนผ่านของบทบาท ความเป็นหญิง	155
5.2 การต่อรองเชิงพื้นที่ในอาณาบริเวณส่วนตัว: ชีวิตคู่ในแบบ หญิงรักหญิง	163
5.2.1 One Night Stand เรื่องความสัมพันธ์ข้ามพันธุ์ข้ามคืน แบบหญิงรักหญิง	164
5.2.2 เรื่องของรอยดูด: ค่านิยมในชีวิตคู่แบบหญิงรักหญิง	170
บทที่ 6 บทสรุปต่อเรื่องเพศในแบบหญิงรักหญิง	173
6.1 เปิดมุมมองของสังคมและความหลากหลายทางเพศ	174
6.2 สังคมและความเปลี่ยนแปลงความคิดที่ว่าด้วยเรื่อง “ความหลากหลายทางเพศ”	179
บรรณานุกรม	185
ประวัติผู้เขียน	190

ผ
สารบัญตาราง

ตาราง	หน้า
3.1 ตารางจำแนกประเภททอมบอย	81

ฉ

สารบัญภาพ

ภาพ

หน้า

1.5.1 ภาพกรอบคิดในการศึกษา

45